

ՀԱՆԴԷՍ ԿԻՍԷՄ ՍԵՆՅ

ՎԻՊԱՍՆԱԿԱՆ, ԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ԵՒ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՆՈՐԵՆՈՒԿԻ ԵՒ ԶՈՒՍՐՃԱԼԵԱՑ.

ԱՌԱՋԻՆ ՇՐՋԱՆ

Ա. ՏԱՐԻ.

1862 ՓԵՏԵՐՈՒԱՐ 1

ԹԻՒՆ 3

ԿԱՐԵՒՐ ԹԱՆՈՒԹՈՒՄ

Յաւերժաճարսը բնթերցողներէն ոմանք Ազգային կ'ուզեն, ոմանք Օրարձալիք, և ոմանք Վիպասանական, և վերջապէս ոմանք ալ կը խընդրեն, ինչպէս որ մեզ ուղղուած նամակներէն շատերը կը վկայեն, որ Արուեստից վրայօք խօսիմք պարզ և հասկանալի ոճով:

Այս պարագաներու մէջ չեմք գիտեր նախ և առաջ որուն կամքը կատարեմք, և թէ որ ուղեմք որ այս տեսակ տեսակ ախորժակի տէր բնթերցասիրաց ամենուն մէկէն փախաբաժը ընեմք, տեղերնիս չի պիտի ներէ, և մեր առաւելապէս բաղձացածն ալ առ այժմ ազգին նիւթականին առաւելօգնել ըլլալուն, և տեսնելով որ արդեամբք ազգերնու մէջ գործ չունեցողները ու փութ ժուռ եկողները շատ են, և նպատակնիս ալ իրենց օգտին ծառայել է, վասնորոյ պիտի աշխատիմք մասնաւորապէս զանազան արուեստներու վրայ խօսիլ,

որ իրենց ամենէ պիտանեցոյնն է. և այս՝ այնպիսի լեզուով մը, որ իրենց փախաբաժին համեմատ, ամենէ ցած բանաւոր ուսմիլը իսկ մեր դրածները իմանայ. ուրեմն թող ներուի մեզ ըսելու, թէ մեր այս արուեստական նիւթոյ մէջ գործածելու ուճերնիս պիտի ըլլայ, ոչ թէ պարզ աշխարհաբար, այլ նաև 'ի պահանջել հարկին թէ հաճկերէն և թէ ուրիշ օտարազգի լեզուներով խառն բառեր ալ գործածելով, և թէ որ դարձեալ մեր արուեստաւորները կամ արուեստագէտները մեր հրատարակածները իմանալու դժուարութիւն կրեն, այն ժամանակ Յաւերժաճարսը պատրաստ է կամ բերնով կամ նամակով հաղորդելու իրենց դժուար երեցած պարբերութեանց բացայայտութիւնը. և մինչև գործնականը իսկ անձամբ իրենց սովորեցնելու: Աթէ ըսողներ գանուին "Օրագիրները մեր փորը չեն կշտացներ, ի՜նչ պո՜ղ-ըն՜էօլընա պահալը", այն ժամանակ մենք ալ այս ըսողներուն կ'աղաչեմք որ եթէ Յաւերժաճարսը միայն վեց ամիս շարունակ

կարդան, անշուշտ անանկ կարեւոր և օգտակար բաներու պիտի պատահին, որոնց մէջ հաւաստի եմք, իւր-իւր-ըն-էօլ լըն էօյրէնէ պիտիլէր:

Բ Օ Ձ Է Լ Ի Թ Ս Ե Ը Գ Ս Բ Վ Է Լ Լ Թ

Շարունակութիւն և վերջ (1):

Այստեսուորք արդէն գիտէին անոր ցասման սաստկութիւնը, վասնորոյ զգուշաւոր պատասխաններ տալով անոր հետաքրքրական հարցմանցը, հազիւ թէ կրցին ազատել անոր զայրացման ենթակայ լինելէն: Տարմէնակ պաշտօնակալը մանրախոյզ հարցումներ ընելով, վերջապէս իմացաւ որ պահապանները և ծառաները երբեք ծանօթութիւն չունէին եղած դործին մէջ: Իր բարկութիւնը անաստիճան դրդուեցաւ որ պահպանութեան համար դըրած խոշոր շան վրայ յարձակելով զան խեղդեց, քանզի զան իր խոռոչին մէջ քնացած գտաւ:

Տարմէնակին բնակարանը Ս. Պօղոսի թաղաւորական արքունեաց քովն էր, որոյ մէկ դուռը կը բացուէր Ս. Լնտոնի փեղեկեայ ըսուած դրան վրայ. երեք կողմէն պատնէշներով ամրացած էր, և դետին կողմէն ամուր պարիսպներով, բարձր և անմատչելի աշտարակներով պատսպարուած էր:

Ըստ պարիսպներուն և աշտարակներուն վրայ խումբ մը քաջ և խոհեմ զինուորներ դրաւ, ու անոնց մահ սպառնալով հրամայեց որ բաց չի կոմսուհիէն յերկիր կործանեն այն ամեն անձիւքը, որոնք կը համարձակին պարտիզին ճամբէն գլխակը ելլել, բայց խնայել որ և իցէ զինուորականի մը կեանքը, որ կ'ուզէ ներս մտնել թէ զիշեր և թէ ցորեկ ատեն, սակայն սպաննեն զայն, երբ կամենայ դուրս ելլել, և սահմանադրուիլ անցնիլ: Այն զգուշութիւնները և պատուէրները Ս. Լնտոնի դրան վըրայ դրած պահապաններուն ալ տուաւ: Ծառաները մինչև անգամ մառանապետը արդիւրեւած էին մահուան սպառնալեօք արտաքս ելլելու:

Մինչդեռ Տարմէնակ այս կերպ ամեն կողմէն իր բնակարանը զինուորներով և պահապաններով պատսպարելով՝ Սալոյացիին մահուան համար թակարթներ կը լարէր, Բօզէլիա կոմսուհին ևս միւս կողմէն օրհասական երկիւղ կը կրէր իր սիրականին օրհասական վտանգը տեսնելով: Ըստ վտանգէն ազատելու համար՝ իւր մտերիմ Սարգրիտ խնամածու տիկնոջ հետ խորհուրդ ընելով, որոշեցին որ դը-

(1) Տես թիւ 2:

ղեակին հնարադէտ լուացարար կնոջ ձեռքով իրենց դործը տեսնեն, և իմացընեն Սալոյացիին իր առջևը լարուած վտանգը, զգուշացընելով որ իր տեղը մնայ:

Լուացարար կինը բերդապահներուն մէջ սիրահար մի ունէր, և կը կարծէր թէ կարող պիտի ըլլար իւր սիրոյն շնորհիւ գլխակէն անցնիլ և տեսութիւն ընել Բօզէլիա կոմսուհւոյն սիրականին հետ: Սակայն լուացարար կինը բերդին մօտենալով, փուճ տեղը իւր հրապուրիչ ողբաքնքը և համոզիչ քաղցրաբան խօսքերը թափեց անոր առջև, քանզի բերդապահ զինուորը դրապէս մերժեց անոր խնդիրը իր պաշտօնակալ տիրոջը բարկութենէն վախնալով:

Խեղճ լուացարարը իր պատդամաւորութեան անյաջողութենէն յուսաբեկ լինելով, կրկին վերադարձաւ կոմսուհւոյն կայարանը, և պատմեց անոր իրաց անյաջող ելքը:

Լնտոնի կոմսուհին ուրիշ հնարք մի մտածեց երբ իմացաւ թէ իրեն միայն թոյլտուութիւն կայ գլխակին պատնէշներէն անցնելով փոքր դռնէն ելլելու և ուզած տեղը երթալու: Աւստի աս համարձակութեամբ ճամբայ ինկաւ, բայց հազիւ թէ դըռնէն դուրս ելաւ, երբ չորս ասպետ և երկու զօրապետներ խնդին շրջապատեցին զինքը իմացընելով թէ սպառուէր տրուած է իրենց թող չտալ զինքը վայրկեան մը անգամ: Դժբաղդ և գեղանին Բօզէլիա յուսակաւոր իր սենեակի վերադարձաւ իր աչքերէն մարդարտանման արտասուքներ թափելով:

«Լնտոն, կ'ըսէ հեծկլտանօք, ուրեմն սիրականիս մահուան ճակատադիրը կնքուած է, պաշտօնակալին բարկութեան և ցասման կատաղութիւնը ինձ անձանօթ չէ: Եթէ Սալոյացիին իր իշխանութեան տակը խնայ, իր մահը որոշուած է: Եթէ ինչպէս պիտի կրնամ համբերել որ Տարմէնակին անգութ և վըրէժխնդիր սուրբ իմ սիրականիս սրտին ամենալաւ արիւնտվը ներկուի: Մէկ հնարք մը միայն կը տեսնեմ, որ է անոր կենաց փոխարէն ուրիշ մը կեանքը զոհել: Այն սոսկալի և դատաւարաւոր պաշտօն մ'է ընելիքս, բայց այսու ամենայնիւ սիրականիս կեանքը ազատելու համար պարտաւորած կը սեպեմ ինքզինքս:

Բնթերցողք պարտին յիշել թէ այս դէպքը պատահած դարը արիւնալից դար մի էր, մարդկային կեանքը ոչինչ արժէք մի ունէր, բռնական վճիռները ժամանակին հանապազօրեայ գործերն էին, փափկասուն տիկիներն իսկ չէին պատկառեր ոճապարծութեան ցանկին մէջ արձանադրիլ: Ըրդ Բօզէլիա տը Գարվէլլա ևս ազնուատոհմ շնորհալի

— Յուլիան, զոչեց կոմսուհին անոր օտիցը փարելով, ներքէ ինձ որ Սալոյացիին համար ես զքեզ սիրեցի :

— Ուրեմն ես Սալոյացի Կարոլոսին զոհճը պիտի ըլլամ :

— Ըսն է իմ սիրահարս, ըսաւ կոմսուհին սղալի տրամուլեամբ :

— Խաբուած ես, ըսաւ Յուլիան ջերմ անձկանօք, խաբուած ես բոլորովին . կ'աղաչեմ զքեզ, հաւատաւ անանկ մէկու մը խօսքին, որ երբեք սըտով ինչ չխօսեցաւ աս աշխարհիս մէջ : Սալոյացի Կարոլոսը քու անունդ նշաւակեց վատ տարփածուներուն մէջ, ականջովս լսեցի որ հաճութեամբ շնորհակալ կ'ըլլար Տարմէնակէն, որ քովդ զալուարդ ելք կ'ըլլար . շատ հոգ մի ըներ, տիկին, ան ուրիշի մը հետ ամուսնանալու վրայ է :

— Ըյգպիսի անօրէնութիւն ընելու յաւերդդնի Սալոյացին, աղաղակեց Բօղէլիա շանթահար սոսկումով :

— Իմ ճակատագիրս լրացած է, ով մեծանուն տիկին, խիստ բաղդաւոր եմ որ երեւելի կնոջ մը համար պիտի մեռնիմ, և կ'երգնում որ ես իմ կեանքս սիրով կը ծախեմ, և տակաւին հաճութեամբ կը մեռնիմ, որովհետեւ իմ մահս իմ հոգւոյս առարկային հրամանը կատարելն է :

— Յուլիան, զոչեց տիկինը, սիրելի Յուլիան, ես ինչպէս կ'ըր և անզոյ կրնամ ըլլալ քու հեղահամբոյր բնաւորութեանդ և աղնուական հոգւոյդ, ինչպէս կրնամ փոխել քու անզուգական մտերմութիւնդ Սալոյացիին կեղծ հրապոյրներուն : Ելուր իմ բաղկացս մէջ, ս'իմ հոգիս, համբուրէ՛ զիս :

— Ըհա համբոյր մը, կրկնեց ասպետը, որ մահը ճաշակելու ոյժ պիտի տայ ինձ :

— Եկու հիմա հետս, Յուլիան, եկու միտեղ երթանք մեռնինք :

Պատնէշներուն փոքր դրան առջին աս բոսէին օտնաքայլի մը ձայնը կը լսուի :

“ Ի՞նչ ձայն է ան, ըսաւ կոմսուհին, արտօրաւ ինքզինքդ պահէ վարագուրին ետին, ես առնաբար կը գիմաւորեմ մահը ” :

Սարգարիտ վազելով զալով սենեակը կը մըտնէ . “ Յնծութիւն, տիկին, չեմ գիտեր ինչ պատահեցաւ, զինուորները մեկնեցան . աղեղնաւորները ամբողջ թողուցին . դռները բացուեցան : ”

— Փախչինք ուրեմն, զոչեց կոմսուհին Յուլիանին, որ իր պահուած տեղէն դուրս կ'ելլէր :

Լոկի և փայլակի արագութեամբ միտաեղ վարիջան, և վազելով փոքր դրան առջև հասան, մի :

Նակ մէկ զինուոր մը կ'ընդատէր հոն իբրեւ պահանորդ, որ ամենեւին ընդգիմութիւն չընելով, յարգանօք բարեկեց կոմսուհւոյն անոր անցնելու ատենը : Ուղղակի գետեգերքը երթալով, նոյն ճամբով հասան մինչև արքունական սլաւտը : Կոմսուհին մէկ խօսքը իրենց անցադիրն էր : Թագուհին ներկայանալով անոր օտքը ինկաւ, ու անոր պաշտպանութիւնը խնդրեց . “ Ընկարհակալ տիրուհի, ըսաւ անոր, պաշտպանէ՛ հարստահարեալ կին մը, որուն կեանքը և երջանկութիւնը սպառնացեալ է, փրկէ՛ և աղատէ՛ զիս Տարմէնակին շղթաներէն, և հաճէ՛ ինձ ազատութիւն շնորհելու : ”

— Ըրէ՛, ոտք ել, աղնիւ տիկին, պատասխանեց Իզապէլ Թագուհին քաղցրութեամբ, և մի վախնար : Տարմէնակ անզօր է այսօր . ան ապրտամբաց դաւաճանութեան մէջ բռնուեցաւ, և արքայական խորհրդարանը իւր իշխանութենէն մերկացուց և զինքը բանտարկեց, ուր որ անել պիտի մնայ մինչև իր մահը ” :

Յուլիան Տրմնութեան և Բօղէլիա տը Գարվէլա զոհ սիրտով և ուրախութեամբ դուրս ելան և իրենց ամուսնութեան արարողութիւնները կատարեցին մեծ հանգէսով . ի ներկայութեան Թագաւորին, Թագուհւոյն և բոլոր արքունական աւագանի աղնուականաց և տիկնանց :

Թագուհին իշխանական բարձր պաշտօն մը շնորհեց Յուլիանին :

Իսկ Սալոյացի Կարոլոս, որուն համար Բօղէլիա իր անձը վաւանդի մէջ դրեր էր, Տարմէնակին անկման և ճակատագրին մասնակից եղաւ, քանզի ան ալ դաւաճաններէն մէկն էր :

ՇԷՔՍՓԻՐԸՅ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՎԱՃԱՌԱՆՆԵՐ

Երրորդ-չորս-վի-ն (1)

Երբիս . Չեր հայրն առարկինի մարդ մ'էր, ուսուրբ մարդիք, մեռնելու ատեն, Լստուածային ազգեցութիւն մը կ'ունենան, անոր համար, չերկբայեք որ այն վիճակահանութիւնը՝ որ օսկիի, արծաթի, ու կապարի երեք սնաւուկներուն մէջ զետեղեց (որոնցմէ սովոր մէկը կ'ընտրէ, ձեզ ընտրած կ'ըլլայ) ձեր ատօնաւորին վայլած մարդէմը չի պիտ' ընտրուի, այլ այնպէս մէկէ մ'որ սրտերնիդ հետը կապուած է : Բայց ձեր սիրոյն համար ար :

(1) Տես թիւ 2 :

ճամբայ տայ :

Երբիս . Մաքերնիդ կու գայ, տիկին, որ ձեր հօր կենդանութեան ժամանակը, հոս վենե . տիկնի զինուորական աշակերտ մը եկաւ, Սօնթֆէ . ուրիշ Մարգէզին ընկերութեամբը :

Փօրթիս . Եյո՛, այո՛ . Պասանիօն, անանկ չէ՞, կարծեմ աս էր անունը :

Երբիս . Ճամբայ կ'ըսեմ, տիկին, որ իմ խենթ աչքերուս զպած բոլոր մարդոցմէ աւելի՝ գեղեցիկ օրիորդ մ'առնելու արժանաւորագոյնն է :

Փօրթիս . Միտքս աղէկ կու գայ կոր, ու կը յիշեմ զինք որ գովութեան ամենէ արժանաւորն է, ի՞նչու, ի՞նչ կայ որ, նոր լուր մ'առնիս :

Օտաւայ ինչ ինչ :

Օտաւայ . Տիկին, չորս օտարականները՝ հըրամանքնիդ կ'ուզեն կոր, որ հրաժարական հրաման . առնեն ձեզմէ . ու հիմակ ալ հինգերորդէ մը պատգամաւոր մ'եկաւ, լուր . բերելով Մարտ . քի իշխանէն՝ որ այս գիշեր, իւր տէրը, իշխանը՝ հոս պիտի գայ :

Փօրթիս . Թէ որ այնքան բարի սրտով հին . գերորդին ընդունելութիւն տամ, որքան բարե . սրտութեամբ միւս չորսը պիտի ճամբեմ, անոր գալուն վրայ ուրախ . ըլլամ պիտի . բայց թէ որ սուրբի վարմունք ունի, ու սատանայի մը կերպա . րանք՝ աւելի աղէկ է որ խոստովանի քան թէ ինձի հետ կարգուի : Բալէ՛ երթանք, Երբիս, — Դուն շուտ ըրէ, առջեւէն գնա՛ : — Ուխտաւորին մէկին վրայ դուռը գոցած . չի գոցած, մէկ ուրիշը կու գայ դուռը կը զարնէ :

Կենեւ :

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Գ .

Ղենտիկ . Հասարակաց հրապարակ մը :

ՊԱՍԱՆԻՕ Ե ՇԵԼՕՐ ԻՆ ԴԻՆԷ :

Շաջօք . Երեք հազար տուքաթ, — բարի :

Պասանիօ . Եյ, աղաս, երեք ամսուան :

Շաջօք . Երեք ամսուան, — բարի :

Պասանիօ . Որուն համար, ինչպէս որ ըսի, Լնթօնիօն երաշխաւոր է :

Շաջօք . Լնթօնիօն երաշխաւոր պիտ' ըլ . լայ, — բարի :

Պասանիօ . Ինձի երախտիք մը կ'ընէք : Ին . ձի շնորհք մը կ'ընէք : Ձեր պատասխանը կրնամ գիտնալ :

Շաջօք . Երեք հազար տուքաթ՝ երեք ամ . սուան՝ ու Լնթօնիօն երաշխաւոր :

Պասանիօ . Ձեր պատասխանը ատոր :

Շաջօք . Լնթօնիօն աղէկ մարդ մ'է :

Պասանիօ . Իրեն գէմ սուտ չարախօսութիւն մը լսած էք :

Շաջօք . Ո՛հ, չէ՛, չէ՛, չէ՛, չէ՛, — իմ, աղէկ մարդ մ'է ըսելովս ի՞նչ ըսել կ'ուզէի գի . տէք, իմ միտքս ձեզի հասկցունեմ, որ այն բա . ւական է . թէ և իր ինչքն երեւակայութեամբք հաստատուած է, մեծ նաւ մ'ունի, որ Տրիպօլիս կ'երթայ կոր, ուրիշ մ'ալ՝ Հնդկաստան, ասիւց զատ Ռիալթօ (1) եղած ափնս ալ լսցի, որ եր . րորդ մ'ալ Մեքսիկոն է, ու չորրորդ մ'ալ Նիգղիս պիտ' երթայ, — ու գրեթէ ցրուած հարստու . թիւնները պիտ շատ են . բայց նաւ ըսածդ ինչ է՝ տախտակ, նաւաստիք ինչ են՝ մարդ, ցամաքի մուկ ալ կայ՝ ջրի մուկ ալ, ծովու աւաղակ ալ կըլ . լայ՝ ցամաքի աւաղակ ալ, այսինքն աստատակ ըսել կ'ուզեմ, անկէ ետք, ծովու, հողմի, ու աղա . ռածներու վաանդներ կ'ըլլան : Մարդս՝ ասորք ա . ւամենը մէկ . դի, բաւական է, — երեք հազար տուքաթ, — կարծեմ, պէտք է որ իրմէ մուրհակ մ'առնեմ :

Պասանիօ . Հաւաստի եղիք որ կ'առնէք :

Շաջօք . Հաւաստի ըլլալ, ու չըլլալ, և թէ հաւաստի ըլլալիքս կամ չըլլալիքս, ան իմ գիտնալու բանն է, կրնամ Լնթօնիօյի հետ տես . նուրի :

Պասանիօ . Թէ որ կը հաճիք որ մեզի հետ ճաշէք :

Շաջօք . Հրամարէք, որ խողի միս հոտիմ, այն անէն ուտեմ՝ որու մէջ ձեր Կաղովրեցի մար . ցարէն սատանային երգում ձոց որ մէջը բնակի, ես ձեզի հետ կը գնեմ, ձեզի հետ կը ծախեմ, ձեզի հետ կը խօսիմ, ձեզի հետ կը պլտաւիմ, և այլն, և այլն, բայց ձեզի հետ կերակուր չեմ ու . տեր, ձեզի հետ չեմ խմեր, և ոչ ձեզի հետ ա . ղօթք կ'ընեմ : Ի՞նչ նոր լուր կայ Ռիալթօյէ : — Ո՛վ է այն եկողը :

Ա Ր Ո Ւ Ե Ս Տ Գ

ՖՕԹՕԿԵՐՖԻ ՍԿՕՐՈՒՆԻՐԸ

Հետեւեալ համառօտ գրութիւնը նոր սկսող . ներուն համար է, որով աս գեղեցիկ արհեստը ա . ռանց նեղութեան ու ժամանակ կորսնցնելու գործա .

(1) Վաճառականաց խմբանոցը :

ըբերորդ ալ հանելէդ ետքը՝ վրայի հեղանիւթը ցամքեւուն պէս, մուծ շրջանակին մէջը անցուր:

Հինդ բոպէէն աւելի ատեն անցունելու չես բաղանիքէն ապակին հանելուդ ու ստուերասենեակը դնելուդ միջոցը, քանզի չորնալու ըլլայ նէ իր զգացողութիւնը շատ կը տկարանայ:

Արծաթ բաղանիքը քանի որ կը դործածես, պէտք է որ միշտ որոշեալ բարձրութեան մը լէցուած պահես զործելէդ առաջ. եթէ ոչ՝ երկար ժամանակ զործածելու կը տկարանայ, և մաքուր պատկեր չառնես:

Քիչ մը ատեն զործածուած արծաթ լուծմունքը նոր լուծմունքէն աղէկ կը դործուի, քանզի միշտ ֆօլթիօի մաշկը կը խանդարէ զնորը. աւելի արդիւնէլու համար՝ առաջին անգամ, զործածելէդ քսան և չորս ժամ առաջ քիչ մը ֆօլթիօ թափելու է արծաթ բաղանիքին մէջ, և թուղթէ անցունելու է:

Բաղանիքը ամէն առաւօտ թղթէ անցունելու է. եթէ ոչ սրտկերին վրայ սև կէտեր պիտի երևնայ:

(Ս'ապետաւ Ե'ճըր՝ Լոնդոն)

Ր Ե Բ Ո Յ Ա Կ Ա Ն Ա Յ Ա Յ Ն Ե Բ

Քիչ ջնասացք Ինչդես դատեցու է

Նոր Լորդ քաղաքին մէջ, պատուաւոր սևա մորդ պառաւ տիկին մը՝ ծխախոտը քարշելով փողոցէ մի կանցնէր. արբեալ նաւալար մը կինը հրելով ու բերնի ծխախոտի կաւէ խողովակին զարկաւ. ու հեռուանց սկսեց իր տուած փնտին վրայ խնդալ, բայց կինը երբէք վրէժխնդրութիւն մը չի ցուցնելով ծռելով, դետնէն առաւ անոր կտորները, ու զթաւիւր և տրտմութեամբ մի ըսաւ.

“Աստուած թողութիւն չնորհէ ինչպէս որ ես կը չնորհեմ”. բիրտ նաւաստիին կարծրացեալ սրտին անանկ դպաւ կնկան զա վարմունքը որ ամէջաւ և իր սրտէն դատապարտուելով զղջաց, աչքերէն արտասուքը վաղելով իր յանցանքը սրտով խոստովանեցաւ, և քսակը բանալով՝ բոլոր ունեցած ստակը կնկան տալով. ըսաւ, “Ամենակարողը օրհնէ քեզ. զորովագուծ մայր, ասկէջ ետքը մէյմաւալ ասանկ երբէք զործ մի չի պիտի ընեմ”:

Ն Ե Կ Բ Ե Գ Ո Ւ Ն Տ Ի Ս Վ Ե Լ Յ

ԲՈՒՈՐ ԾՈՒԼՆԵՐՈՒՆ ԶԱՓԸ

Դադաղական Ուկրանոս եօթանասուն և ութը միլեօն քառակուսի մղոն է, Ադրանեան Ուկրանոսը՝ քսան և հինգ միլեօն, Հնդկաց Ուկրանոսը՝ տասն և չորս միլեօն, Հարաւային Ուկրանոսը՝ մինչև 30 աստիճան՝ քսան և հինգ միլեօն, Հիւսիսային Ուկրանոսը՝ հինգ միլեօն, Սիբերիականը՝ մէկ միլեօն, Սև Ծովը՝ հարիւր եօթանասուն հազար, Պալմիկո՝ հարիւր եօթանասուն և հինգ հազար, Հիւսիսային Ծովը՝ վաթսուն հազար:

ԸՈՒ ՀԱՄԵՊԵՏԱՍԻՍԵՆԻՍ

Տ. Յ. Գ. Չմիւռնիս. Պատասխան 0.

Ս. Ս. Չմիւռնիս. Հեռու եւլ թուոյն մէջ պիտի գտնես.

Թ. Ա. Չմիւռնիս. Չեմք կրնար արդի բնիմացնիս փոխել. եթէ շատերը ուզեւ ըլլան նէ՝ երկրորդ շրջանին կը լծալունք՝ աստիկա:

Ծ Ն Ո Ւ Ն Դ Ք

- Յունար 19. Տիկին Գէորգ միւրիճիւ Մ. Գրիգորեան էգ.
- " 22. Տիկին Սէլբոն Երկայն Յովհաննէսեան էգ.
- " 30. Տիկին Սարգիս աղա Սեմիդեան. արու.

Ը Մ Ո Ւ Ս Ն Ո Ւ Թ Ի Դ Ք

Յուն. 21. Ի Սուրբ Ստեփանոս ձեռամբ Տէր Գէորգ քահանայի, օրհորդ Տիւրուհի Գառնաճը Ռափայելեան ընդ Պարտիզան Մ. Արթուր:

Մ Ե Հ Ք

- Յուն. 22. Պիթիգոյի Մուվա Յովհաննէս:
- " 25. Ստեփան աղա Գննադեան:

ԾԱՆՈԹՈՒԹԱՒ

Դատախարակութեան կամ վաճառականութեան յարմար Յունադէտ և Գաղղիադէտ երիտասարդ մի կայ, եթէ մէկը կը կարօտի՝ Յաւերժահարսէն կըրնայ իմանալ:

Դատախարակութեան մասին քաջ Հայկարան է, և վաճառականութեան համար ալ տետրակ բըռնել ու զրազրիտութիւն ընել զիտէ:

Փոքր ստուերասենեակ մը կայ ծախու, ով որ կ'ուզէ՝ Յաւերժահարսէն կրնայ իմանալ:

Տ Ն Օ Ր Ե Ն Է Ի Խ Մ Բ Ա Գ Ի Ր Ս Ե Բ Ի Ս Փ Ե Փ Ե Չ Ե Լ Ն

Ջ Մ Ի Ի Ռ Ն Ի Ը
Ի Տ Պ Ա Ր Ա Ն Ի Տ Ե Տ Ե Ե Ա Ն